

[Johan Asmussen.]

på dette område, tanken om de nordiske patenter, må ske en ganske overordentlig grundig overvejelse i udvalget, en så grundig overvejelse, at jeg som sagt tvivler noget på, at man kan nå tilstrækkeligt frem til, at der er basis for virkelig effektive nordiske forhandlinger i slutningen af august.

Noget lignende gælder efter min mening det andet væsentlige punkt, spørgsmålet om ophævelsen af undtagelserne med hensyn til levnedsmidler, lægemidler o. s. v. På det område er det jo ikke alene industrien, der har gjort særlige synspunkter gældende; også fra landbrugets side er der kommet vægtige indvendinger imod tanken om at ophæve den nuværende tilstand. Ministeren henviser til, at man i visse andre lande ikke har det system med undtagelser, som vi har, og det er vel rigtigt, men som hr. Knud Thomsen allerede har påpeget, er der andre lande, Vesttyskland, Holland, Schweiz og Østrig, der har et tilsvarende system. Det havde måske været rart for en ukyndig, om han kunne have læst i bemærkningerne, at det var sådan, men man kan selvfølgelig drage modsætningslutninger.

Det forekommer mig, at det må overvejes meget nøje, navnlig når nabolande som Vesttyskland og Holland har et system, der nogenlunde svarer til vort, om det er forsvarligt at forlade dette system her i landet. Det er jo noget, der har ganske særlig betydning for Danmark. Det har, så vidt jeg forstår, knap så stor betydning for de andre nordiske lande; derfor går det ikke an at lade saglige hensyn på dette område vige for argumenter fra nordisk side, når man tager i betragtning, at de dér ikke har de samme interesser. Jeg mener, at sådanne betragtninger bør udgøre en væsentlig baggrund for de videre forhandlinger både på det nordiske plan og i arbejdet i selve folketingsudvalget.

Det tredje område, som nok er af særlig betydning, og som jeg vil gøre en enkelt bemærkning om, er problemet virksomhedsopfindelser. Jeg undrer mig — ligesom hr. Knud Thomsen — over, at man i det lovforslag, som direkte og alene tager sigte på loven om arbejdstageres opfindelser, kun beskæftiger sig med ophævelsen af § 14 om

revisionsbestemmelsen. Det er muligvis rigtigt, at man ophæver den, og jeg er klar over, at der skal tages stilling til det i dette folketingsår, men det havde vel i hvert tilfælde været rimeligt, om man i bemærkningerne til forslag til lov om arbejdstageres opfindelser havde gjort opmærksom på, at man samtidig gennem forslag til patentlov vil ophæve en så vigtig paragraf som § 4 i loven om arbejdstageres opfindelser, som i og for sig indeholder den centrale kerne i systemet med, at en virksomhed skal kunne få patentretten, hvis der ikke kan påvises en eller flere personer som opfindere. Man ophæver altså denne bestemmelse, men den er i sig selv så betydningsfuld, at også dette må give anledning til meget alvorlige overvejelser i udvalget.

Endelig skal jeg gøre en bemærkning om tvangslicensproblemet. Det er sikkert bemærket, at man vil gå over til at lade sø- og handelsretten træffe bestemmelse på det område. Der er sikkert adskillige enkeltheder, som bør overvejes specielt. Jeg skal kun, ligesom hr. Ib Thyregod, hæfte mig lidt ved reglen i lovforslagets § 47, der siger, at hvor tungtvejende almene interesser gør sig gældende, skal tvangslicens kunne tildeles. Jeg ved ikke, om man ved udarbejdelsen af denne bestemmelse har overvejet, hvordan den egentlig forholder sig til grundlovens § 73 og de almindelige ekspropriationsbetragtninger. Jeg kan ikke se rettere, end at det, der her er tale om, i virkeligheden er en ekspropriation, og det er dog måske et spørgsmål — jeg skal ikke tage nogen endelig stilling til det — som man også må overveje, om det overhovedet set ud fra et ekspropriationsretligt og et statsretligt synspunkt er noget, man uden videre kan træffe bestemmelse om i sådan en lille uskyldigt udseende paragraf. Den har jo en ganske anden karakter end den nugældende patentlovs § 8, som direkte bevæger sig i terminologien fra grundloven: hvor almenvellet kræver det, kan der ved lov træffes bestemmelse om tvangslicens. Her er der tale om, at det kan ske til fordel for staten eller sådan, at man gør patentet offentlig tilgængeligt. Det er altså en bestemmelse, som ikke kommer til at stå i loven, hvis den bliver som lovforslaget her. Jeg vil henstille, at man underkaster dette spørgsmål en særlig overvejelse.